

virkelig har nogen retlig Gjæmme; i denne Henseende troer jeg, at Gjæmmen paa mange Steder vilde briste. Men jeg mener, at vi skulde sige: Dette Hartkorn staaer nu i vore Stattelister som privilegeret Hartkorn, og saaledes have vi seet det i Mands Minde; og de, som nu ere i Besiddelse af det og have kjøbt det, have erhvervet det i den Overbeviisning, at det var privilegeret Hartkorn, at det altsaa maatte nyde de Rettigheder, som saadant havde, og at det, naar Hartkornet engang blev ophævet, vilde blive behandlet som privilegeret Hartkorn og i alle Henseender dele Skjæbne dermed. Jeg skal derefter, hvad Fleertallets Forslag, hvortil jeg har sluttet mig, specielt angaaer, bemærke, at naar vi have foreslaaet i vor § 4 b, at Obligationer kun skulle udstedes for saadanne Summer, for saa mange Rigsbankdalere, hvori  $6\frac{1}{4}$  gaar op, saa er det naturligtvis seet, for at Renten altid kunde blive et lige Beløb. Den Sum 5 Rbd., som i Udkastet er foreslaaet, giver nemlig Brokffilling i Rente, og det hvad enten man sætter Renten til 4,  $3\frac{1}{2}$  eller 3 pCt., saa at det under alle Forudsætninger er uhen- sigtsmæssigt. Hvad Spørgsmaalet angaaer, fra hvilken Tid Renten skal begynde at løbe, hvilket berøres i Slutningen af vor § 4 b, saa vil man see, at det have vi ladet staae blankt, fordi vi ved Affattelsen ikke vidste, naar Loven kunde træde i Kraft. Eftersom Forholdene i dette Dørlig staae, og navnlig da vi have afstemmet over Skattefremdragelsesloven, saa maa vistnok nærværende Lov træde i Kraft fra 1ste Januar 1851; og da vil jeg tilføie, at Majoriteten i Udvalget mener, at Renten af Bederlagsobligationerne bør begynde at løbe fra samme Tid, som det forhøiede Skattebeløb indtræder. I den Henseende afvige vi fra Udkastet, som vil lade Renten løbe først fra et halvt Aar senere; men jeg maa tilstaae, at jeg ikke har kunnet tænke mig nogen væsentlig Grund til, at Renten ikke skulde beregnes fra samme Tid, som det forhøiede Skattebeløb begynder. Vi mene altsaa, da Renten jo regnes efter Terminerne, at naar Loven træder i Kraft 1ste Januar næste Aar, saa skal Renten regnes fra December Termin d. A. Jeg vil derhos bemærke om det Minoritets Forslag, som findes

under Nr. 19, at det er stillet ikke alene til Fleertallets Hovedforslag, men ogsaa saavel til Forslaget under Nr. 23 som til selve Udkastet, idet navnlig et af Udvalgets Medlemmer, den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier), som holder paa Udkastet, ogsaa har sluttet sig til dette Forslag. Vi mene, at dette Forslag indeholder en billig Begunstigelse mod dem, som faae Obligationer, idet vi nemlig stræbe at gjøre disse saa let omsættelige som muligt. Vi have nemlig for Dem, at faae disse Obligationer til at gaae mere mellem Mand og Mand end kongelige Obligationer hidtil pleie. Det er tildeels af den samme Grund, at vi have foreslaaet, at Obligationerne skulle lyde paa 4 pCt. Rente; thi man vil dog vist indrømme, at saadanne er mere brugbare i Handel og Wandel mellem Personer, for hvem Om- sætning af Statspapirer ikke er nogen Nærings- vei, end 3 pCt. Obligationer. Det er ganske vist, at dersom man ønsker, at disse Beder- lagsobligationer skulde finde deres Hovedom- sætningstid paa Børsen og i Børlerernes Con- toirer, saa bør man stemme for 3 pCt. Rente, vil man derimod, at de skulle ud blandt Folk, vil man s. Ex., at Tjenestefolk skulle sætte deres Penge deri istedetfor at sætte dem i Spare- kassen, saa er det aabenbart det Rigtigste, at man sætter Renten til det Beløb, som vi nu her i Landet engang ere vante til at see. Jeg skal for Dørliget indskrænke mig hertil.

**B. Christensen:** Denne Sag er ikke blot i sig selv af overordentlig Vigtighed, men den har ogsaa den Interesse i sig, at man af den i en ikke ringe Grad vil kunne danne sig en Forestilling om hvad Udsigt Landborefor- merne i Almindelighed have, hvad Udsigt der i Almindelighed er for, at de Mand i Landet, hvis Stræben igjennem en Række af Aar for- trinsvits har været rettet mod disse Reformers Gjennemførelse, hvad Udsigt disse Mand have til virkelig at naae en fyldestgjørende Løsning for disse Spørgsmaal. Jeg troer derfor ogsaa at man ved denne Sags Behandling og ved dens Afgjørelse maae rette sin Op- mærksomhed omhyggelig paa ikke blot hvad der ligger i Sagen selv, men ogsaa paa hvorledes denne og dens Afgjørelse staae, og nødvendigtvis maae staae i Forbindelse med alle de andre